

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E MAKROEKONOMISE

EKONOMIA DHE BUXHETI

ECONOMY AND BUDGET

SHTATOR - SEPTEMBER
2005

TIRANE

Raporti Mujor

Shtator 2005

Personi i kontaktit: Luiza JANO
Telefon: ++355 4 258437
E-mail: macro.director@minfin.gov.al
www.minfin.gov.al

PERMBAJTJA

1. VECORITE KRYESORE.....	4
2. TIPARE TË TABELAVE SPECIFIKE.....	6
a. IÇK DHE TREGUES TË TJERË.....	8
b. SEKTORI FISKAL*.....	11
c. SEKTORI I JASHEM.....	13
d. SEKTORI MONETAR.....	14
3. TABELAT MBËSHETËSE	
a. Indeksi i Çmimeve të Konsumit	
b. Kursi i këmbimit	
c. Buxheti i konsoliduar	
d. Shpenzimet institucionale	
e. Shpenzimet sipas funksionit	
f. Investimet	
g. Të ardhurat sipas burimeve	
h. Të ardhurat sipas klasifikimit ekonomik	
i. Financimi i defiçitit	
j. Mjete valutore neto	
k. Kredit i brendshëm	
l. Oferta e parasë	
m. Depozitat sipas burimeve	

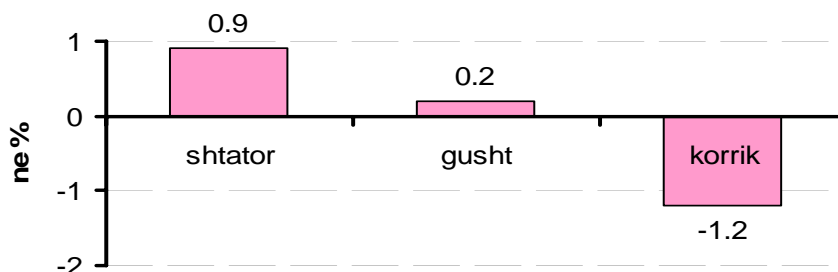
*Të dhënat e sektorit fiskal janë të dhëna paraprake
Fiscal sector data are preliminary data.

1. VECORITE KRYESORE :

- ❖ **Indeksi i çmimeve te konsumit** ne muajin shtator, arriti ne 106.5 perqind, duke shenuar nje rritje mujore prej 0.9 përqind, pas rritjes prej 0.2 dhe renies prej 1.2 perqind, perkatesisht ne muajt gusht dhe korrik. Norma vjetore e inflacionit, per

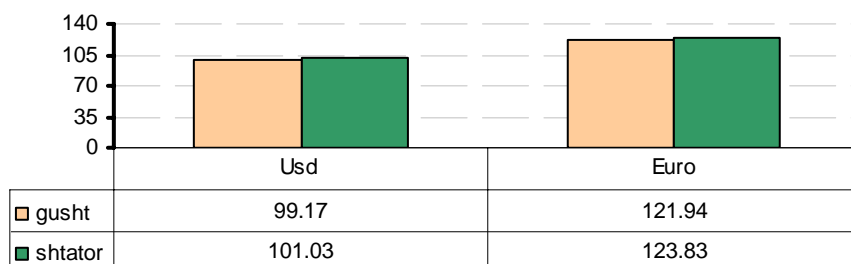
Ndryshimet mujore te ICK

- ❖ **Kursi mesatar i kembimit** per muajin Shtator 2005, ishte:

- 101.03 leke per dollare
- 123.83 leke per euro

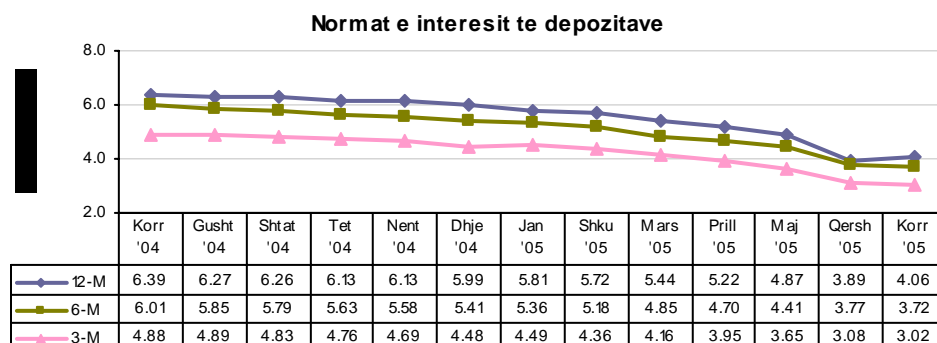
Kurset mesatar te Kembimit
Gusht - Shtator

Ne muajin Shtator, monedha vendese Leke, rezultoi me nje nencmim kundrejt dy monedhave kryesore, Euros dhe dollarit amerikan. Sjellja e monedhes sone ne tregun vendas, eshte reflektimi i sjelljes se dy monedhave ne tregjet nderkombetare monetare, si dhe rrjedhoje e perfundimit te sezonit turistik te veres.

Gjate muajit Korrik 2005, **normat e interesit te depozitave** 12 mujore ne leke, ne ndryshim nga nje muaj me pare, kane pesuar nje rritje te lehte ne vlere absolute prej 0.17 perqind krahasuar me muajin Qershor. Megjithese politika monetare e ndjekur nga Banka e Shqipërise nuk ka ndryshuar, normat e interesit per depozitat ne leke, tregun primar dhe ate nderbankar jane ndikuar, ne pjesen me te madhe, nga pakesimi dhe mungesa e likuiditeve.

Renien me te ndjeshme vjetore gjate kesaj periudhe e kane patur normat e interesit te depozitave 12-mujore dhe 6-mujore, respektivisht me rreth 2.33 perqind dhe 2.29 perqind, krahasuar me te njejten periudhe te vitit te kaluar.

Renie te lehte edhe per kete muaj kane pesuar depozitat me afat 6 - mujor te krahasuara me nje muaj me pare (Qershor 05) me 0.05 perqind dhe normat me afat 3 – mujor me 0.06 perqind, ndersa normat me afat 1 – mujore kane pesuar nje rritje prej 0.09 perqind.

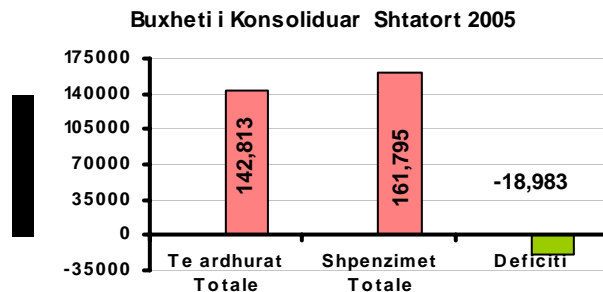
Gjatë muajit korrik interesat e depozitave në valutë janë rritur thuajse në të gjitha afatet. Në rritjen e interesave në valute, kane ndikuar rritja e interesave libor dhe euribor, politika shtrenguese e ndjekur nga Fed-i, si dhe rritja e konkurrences ne tregun valutor.

Shtrengimi i metejshem i politikës monetare nga Fed-i, pritët të ndikojë në rritjen e interesave libor në tregjet ndërkombetare dhe në rritjen e interesave të depozitave dhe te kredive në usd.

❖ Situata buxhetore

Ne fund te muajit Shtator 2005, situata buxhetore, paraqitet si vijon:

1. **Deficiti i pergjithshem** buxhetor arriti ne rreth 19 miliarde leke, ose rreth 45.03 perqind e deficitit buxhetor per vitin 2005.
2. **Te ardhurat gjithsej** arriten ne rreth 142.8 miliarde leke ose rreth 69.15 perqind e programit vjetor 2005.
3. **Shpenzimet buxhetore** arriten ne rreth 161.8 miliarde leke, ose rreth 65.06 perqind e totalit te shpenzimeve buxhetore te planifikuara per gjithe vitin 2005.

Deficiti i pergjithshem arriti ne 18,983 milione leke nga 21,350 milione leke te parashikuar per kete periudhe 9-mujore, duke perballuar ne kete menyre kryerjen e shpenzimeve ne kohen e duhur.

❖ **Të ardhurat gjithsej** arritën në rreth 69.15 përqind të parashikimit vjetor. Ato përfshijnë:

- Mbledhjet e te ardhurave tatimore nga administrata e tatimeve dhe doganave në 71.19 përqind të programimit vjetor;
- Kontributet për sigurimet shoqërore prej 70.72 përqind;
- Të ardhurat jo-tatimore 60.67 përqind e buxhetit vjetor; dhe
- Të ardhurat nga pushteti lokal, 82.83 përqind e planifikimit vjetor

Megjithëse shpenzimet totale ishin rreth 65.06 përqind e buxhetit vjetor, **shpenzimet korrente** arriten ne rreth 138,951 milione lekë ose rreth 72.05 përqind e programimit vjetor, pjesërisht si rezultat i shpenzimeve të larta në pagesat e interesit me rreth 68.89 perqind te buxhetit vjetor, te shpenzimeve per sigurimet sociale me rreth 73.59 përqind e buxhetit vjetor dhe i shpenzimeve të larta operative dhe te mirembajtjes me rreth 76.28 perqind e buxhetit vjetor.

❖ **Bilanci i pagesave**

Bilanci i pagesave per muajin Qershor 2005, rezultoi me nje deficit te pergjithshem prej 4.7 milion dollare. Kjo ishte rezultat i nje:

- deficioni te Llogarise Korente, prej rreth 16.4 milion dollare;
- suficioni te Llogarise se Kapitalit, prej rreth 10.9 milion dollare;
- suficioni te Llogarise Financiare, prej rreth 62.1 milion dollare;
- bilanci negativ ne “Gabime dhe Harresa neto“ prej rreth 61.2 milion dollare.

Komponentet kyç te deficionit te **Llogarise Korente** prej 16.4 milion \$ ishin nje:

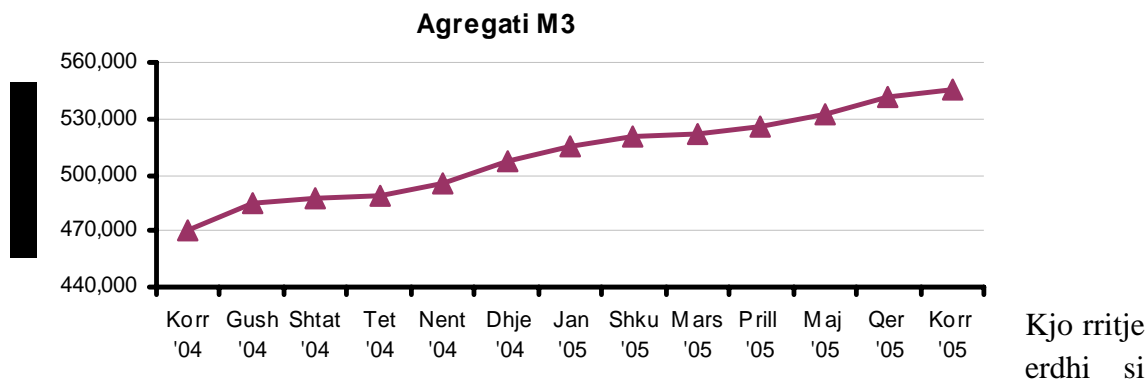
- bilanc tregtar negativ prej 151.5 milion dollare;
- suficioni prej 21.3 milion dollare ne bilancin e sherbimeve;
- suficioni prej 12 milion dollare ne bilancin e te ardhurave;
- suficioni prej 101.8 milion dollare ne transfertat/ te ardhurat nga emigrantet.

Në baze kumulative, bilanci i pagesave te 3-mujorit te dyte 2005, rezultoi me suficion të përgjithshëm, prej 2.1 milionë dollare.

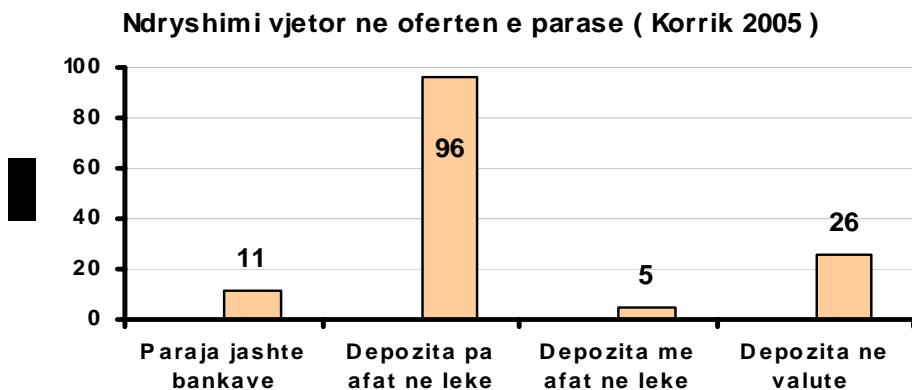
Komponentët kyç ishin:

- deficioni prej 126.1 milionë dollare, në llogarinë korrente,
- suficioni prej 18.1 milionë dollare ne llogarine kapitale,
- suficioni prej 152.4 milionë dollare në llogarinë financiare,
- bilanc negativ i gabimeve dhe harresave neto prej 42.3 milionë dollare.

- ❖ **Oferta totale e parase**, e matur nga M3 arriti në 545.3 miliardë lekë në fund të muajit korrik, duke shenuar një rritje prje 16 perqind krahasuar me te njejten periodhe te nje viti me pare, por ky tregues eshte me i ulet ne krahasim me muajin qershor, ku rritja vjetore e ketij treguesi ishte 18 perqind.

pasoje e rritjes se **depozitave pa afat** ne leke me rreth 98 perqind, depozitave ne valute me rreth 26 perqind, depozitave me afat ne leke me rreth 5 perqind dhe rritje te parase jashte sistemit me rreth 11 perqind, krahasuar me nje vit me pare.

Ndikimin kryesor ne rritjen e ofertes monetare gjate muajit korrik, ndryshe nga muaji qershor, e kane patur rritja e depozitave pa afat ne leke, te cilat vetem gjate ketij muaji u rriten me rreth 5 miliarde leke.

2. TIPARE TE TABELAVE SPECIFIKE:

a. Indeksi i Çmimeve te Konsumit dhe tregues të tjerë:

Indeksi i Çmimeve te Konsumit

Indeksi i Çmimeve te Konsumit per muajin Shtator 2005 pati nje rritje mujore prej 0.9 perqind, krahasuar me muajt Gusht dhe Korrik, ku ky indeks ishte perkatesisht 0.2 dhe -1.2 perqind. Ndryshimet respektive ne te njejtet muaj te nje viti me pare, ishin 0.1 perqind, - 0.2 perqind dhe - 0.2 perqind.

Kjo rritje prej 0.9 perqind e indeksit te çmimeve te konsumit per muajin Shtator, erdhi si rezultat i rritjes se indeksit te cmimeve te grupit “Ushqime dhe pije joalkolike”. Rritja e ketij indeksi per kete muaj arriti ne nivelin 1.6 perqind. Kjo rritje erdhi si rezultat i rritjes se cmimeve per nengrupet “zarzavate perfshire patatet”, “fruta” dhe te nengrupit “qumesht, djathe dhe veze” respektivisht prej 9.5 perqind, 1.1 perqind dhe 1.9 perqind. Rritja e cmimeve per keto produkte eshte reflektim i drejtperdrejte i zbutjes se efekteve pozitive te prodhimeve bujqesore vendase sezonale, si dhe rritjes se cmimit te importeve.

Ashtu si ne muajin paraardhes edhe per kete muaj, indeksi i cmimeve per grupin “Sherbimi arsimor” u rrit me 1.0 perqind. Kjo rritje erdhi si rezultat i fillimit te vitit te ri shkollor. Vazhdon te mbetet ne vlera pozitive edhe per kete muaj indeksi i cmimeve per grupin “Transporti” me 0.9 perqind, rritje e cila vazhdon te diktohet nga rritja e cmimit te naftes ne tregjet nderkombetare, qe eshte reflektuar edhe ne rritjen e cmimeve te karburanteve ne tregun vendas, me rreth 3.4 perqind.

Ne ndryshim nga muajt me pare, kete muaj rritje pesoi edhe indeksi i cmimeve per grupin “Qera, uje, leng djegese dhe energji” ku mund te permendim rritjen e cmimit te qerave te banesave me 1.1 perqind, si rezultat i rritjes se kerkeses per strehim nga ana e studenteve me afrimin e vitit te ri akademik.

Norma vjetore e inflacionit ne muajin Shtator arriti ne 3.1 perqind duke qendruar brenda objektivit te Bankes se Shqiperise.

Ndryshimet vjetore te indeksit te çmimeve te konsumit, ne perqindje, per vitet 2004 dhe 2005 paraqiten ne tabelen e meposhtme :

	Jan	Shku	Mars	Prill	Maj	Qer	Korr	Gusht	Shta	Tet	Nen	Dhj.
2005	3.3	1.8	1.6	1.3	2.0	2.9	1.8	2.3	3.1			
2004	3.3	4.4	4.0	3.2	2.6	2.9	3.1	2.7	2.0	2.0	2.2	2.2

Kursi mesatar i këmbimit

Kursi mesatar i këmbimit të lekut me dollarin amerikan, në ndryshim nga një muaj më parë shënoi një rritje prej 1.87 përqind kundrejt muajit Gusht 2005. Në fund të muajit Shtator ky kurs arriti vlerën prej 102.58 leke/dollare.

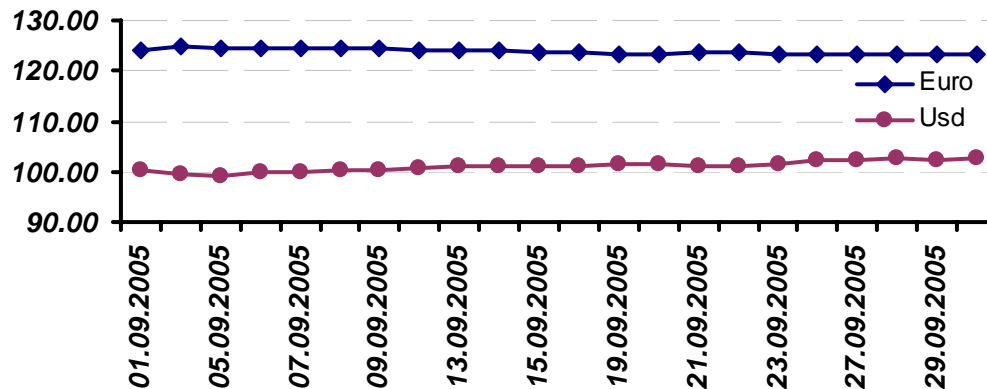
Kursi mesatar i këmbimit për Dollarin në muajin Shtator arriti në 101.03 leke/dollare.

Kursi mesatar i këmbimit për Euron në muajin Shtator arriti në 123.84 Leke/Euro, duke shënuar një rritje prej 1.56 përqind, krahasuar me një muaj më parë. Në fund të muajit Shtator Euro u këmbye me 123.41 leke.

Gjatë këtij muaji vihet re një nencmim i lehtë i lekut kundrejt dy monedhave kryesore, Euros dhe Dollarit amerikan.

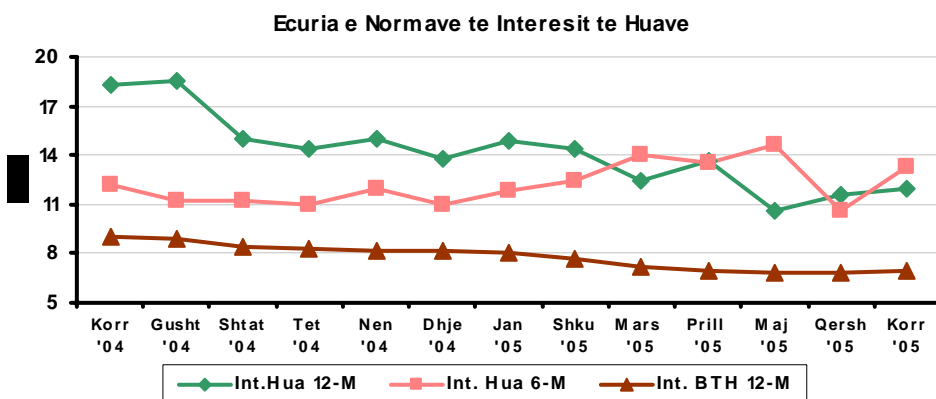
Në krahasim me muajin Shtator të vitit të kaluar rezulton se monedha shqiptare është vlerësuar si ndaj monedhës europiane ashtu edhe ndaj dollarit amerikan, respektivisht me 1.0 përqind dhe 1.35 përqind.

Ndryshimet ditore të kursit të këmbimit Shtator '05

Ndikiminin më të madh në ecurinë e kursit të këmbimit të dollarit amerikan e ka luajtur faktori i jashtëm, gjë që ka reflektuar ecurinë e tyre edhe në tregun tone valutash. Kursi i këmbimit të euros me dollarin amerikan pësoi një rënie mesatare, duke arritur në rreth 1.226 dollare/euro.

Interesi i huave 12-mujore edhe per kete muaj pesoi nje rritje prej 0.38 perqind, duke arritur ne 12.00 perqind nga 11.62 perqind qe ishte ne muajin qershor. Nje rritje te konsiderueshme per kete muaj pesoi edhe norma per interesin e huave 6-mujore me 2.68 perqind, krahasuar me muajin qershor. Interesi i huave 6-mujore per muajin korrik arriti 13.30 perqind.

Normat e interesit te Bonove te Thesarit per muajin korrik, per bonot me maturim 12 mujor, 6 mujor dhe 3 mujor, ishin 6.96 perqind, 6.59 perqind dhe 5.16 perqind. Ne ndryshim nga muaji qershor te gjithë normat e interesit te bonove te thesarti per kete muaj pesuan rritje. Mungesa e likuiditetit ka bërë që oferta e bankave për blerjen e bonove të thesarit të jetë e kufizuar, në disa raste dhe duke mos plotësuar shumën e emetuar. Konkurrenca në ankande është ulur duke ushtruar presion për rritje të yield-it.

Interesat mesatare të ponderuara për kredite e dhena në leke gjate muajit korrik, kane pesuar rritje per afatet nen nje vit dhe jane ulur per kredite mbi nje vit. Ata jane ndikuar nga prirja ne rritje e interesave te depozitave ne leke, nga rritja e yield-it te bonove te thesarit, si dhe nga ndryshimi i struktures se kredidhënies sipas bankave të caktuara. Norma mesatare e ponderuar e kredise ne leke ne korrik regjistroi shifrën 13.33 për qind ose 0.74 pike perqindjeje me lart se ne muajin qershor.

Ndryshimi i kahut te sjelljes se normave të interesit në leke, ka filluar të pasqyrohet dhe në tendencen e zgjerimit te differences midis interesave të depozitave në leke dhe në valute.

b. Sektori Fiskal

Buxheti i Konsoliduar

Ne fund te muajit Shtator, jane mbledhur rreth 142,813 milione leke te ardhura, perkundrejt shpenzimeve te pergjithshme prej 161,795 milione leke, qe perfshijne 138,951 milione leke ne shpenzime korente dhe 22,844 milione leke shpenzime kapitale.

Si rrjedhim, deficitin ishte ne nivelin 18,9 miliarde leke.

Mbledhja e te ardhurave deri ne fund te muajit Shtator, perben rreth 69.15% te totalit te te ardhurave buxhetore te parashikuara per vitin 2005, ndersa shpenzimet perbejne 65.06% te buxhetit te planifikuar.

Shpenzimet korente jane rreth 72.05 % e planifikimit vjetor, ndersa shpenzimet kapitale jane rreth 45.22 % e ketij planifikimi.

Nga te ardhurat gjithsej, pjesa e te ardhurave te mbledhura nga Drejtoria e Pergjithshme te Tatimeve dhe Doganave eshte rreth 96,268 milione leke (ose rreth 71.19 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), te ardhurat e mbledhura nga pushteti vendor 8,577 milione leke (82.83 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), kontributet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore 25,931 milione leke (70.72 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), dhe te ardhurat jo-tatimore ne nivelin e 10,530 milione leke (60.67 % e te ardhurave vjetore te planifikuara).

Nga totali i shpenzimeve korente prej 138,951 milione leke, 38,126 milione leke (27 %) eshte shpenzuar per personelin, 20,576 milione leke (15 %) per interesat, 16,744 milione leke (12 %) per shpenzime operative dhe mirembajtje, 2,564 milione leke (2 %) per subvencione, 40,600 milione leke (29 %) per shpenzimet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore dhe 20,342 milione leke (15 %) per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe shpenzimet e tjera.

Keto perfagesojne 69.03 % (shpenzime personeli), 68.89 % (shpenzime per interesat), 76.28 % (shpenzime operative dhe te mirembajtjes), 93.75 % (subvencione), 73.59 % (sigurimet sociale), 73.30 % dhe 72.21 % (per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe shpenzimet e tjera) perkundrejt buxhetit te planifikuar vjetor.

Shpenzimet kapitale arrihen ne rreth 22,844 milione leke, nga te cilat 67.62 % financim i brendshem, dhe 32.38 % financim i huaj.

Shpenzimet kapitale me financim të brendshëm, llogariten për këtë periudhë në rreth 55.26 % të buxhetit të parashikuar për vitin, ndërsa financimi i huaj është vetëm 32.79 %.

Deficiti prej 18,983 milionë lekë është i barabartë me 45.03 % të deficitit buxhetor për 2005.

Të ardhurat sipas Burimeve / Klasifikimit Ekonomik

Të ardhurat gjithsej arrijnë në fund të muajit Shtator 2005 në rreth 142,813 milionë lekë, nga të cilat të ardhurat tatimore në rreth 130,776 milionë, grantet 1,507 milionë dhe të ardhurat jo-tatimore në rreth 10,530 milionë;

Nga totali i të ardhurave tatimore, rreth 96,268 milionë lekë janë mbledhur nga administrata e doganave dhe e tatimeve, 8,577 milionë lekë të ardhura nga pushteti lokal dhe 25,931 milionë lekë nga kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore;

Nga të ardhurat totale të mbledhura deri në fund të shtatorit rezulton se:

□ TVSH	45,185 milionë lekë
□ Tatimi mbi fitimin	13,672 milionë lekë
□ Taksa doganore	9,467 milionë lekë
□ Taksat nacionale	7,061 milionë lekë
□ Akcizat	13,140 milionë lekë
□ Transferim fitimi nga Banka e Shqipërisë	3,466 milionë lekë;

Financimi i deficitit

Deficiti prej 19 miliardë lekë, në fund të muajit Shtator, u financua në masën 80 përqind me financim të brendshëm dhe 20 përqind me financim të huaj. Emetimi i bonove të thesarit ishin mjeti kryesor i financimit të brendshëm, ndërsa për financimin e huaj ishin huatë afatgjata.

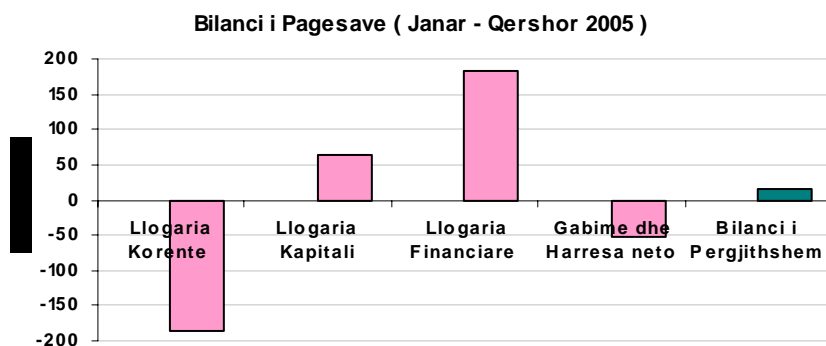
c. Sektori i Jashtëm

Bilanci i Pagesave

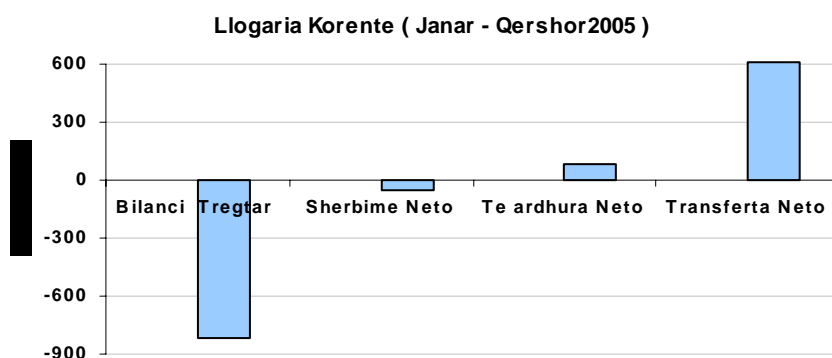
Tiparet kryesore të bilancit të pagesave për periudhen Janar - Qershor 2005 ishin:

Nje sufitit i pergjithshem ne bilancin e pergjithshem, prej 14.8 milion dollare, rezultat ky i nje:

- ❑ defçiti te Llogarise Korente, prej 184.7 milion dollare ;
- ❑ suficit te Llogarise Kapitale, prej 64.8 milion dollare ;
- ❑ suficit te Llogarise Financiare, prej 188.2 milion dollare ;
- ❑ bilanci negativ ne Gabime dhe Harresa neto“ prej 53.6 milion dollare .

Komponentet kyc te defçitit te Llogarise Korente prej 184.7 milion dollare ishin nje:

- ❑ bilanc tregtar negativ prej 820.2 milion dollare ;
- ❑ deficit prej 55 milion dollare ne bilancin e sherbimeve ;
- ❑ suficit prej 85.3 milion dollare ne bilancin e te ardhurave ;
- ❑ suficit prej 605.4 milion dollare ne levizjet e transfertave dhe dergesave.

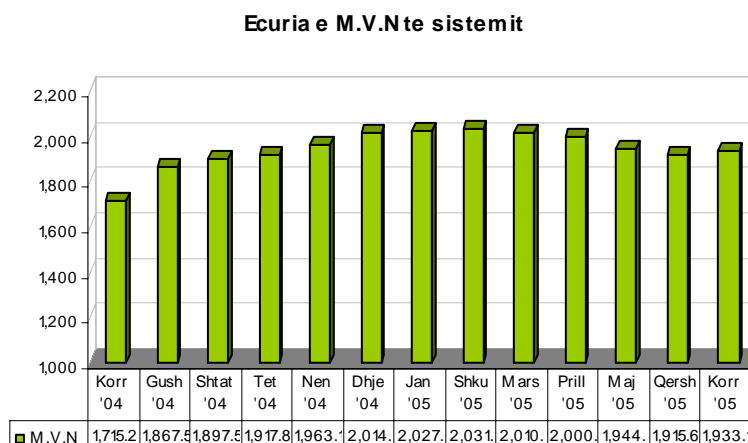
Zërat kryesorë në flukset pozitive në llogarinë kapitale dhe llogarine financiare përfshijnë:

- flukset pozitive të investimeve direkte prej 125.3 milionë dollare,
- flukset negative të investime portofoli prej 63 milionë dollare
- flukset pozitive të kapitaleve të tjera prej 119.7 milionë dollare.

d. Sektori Monetar

Mjetet Valutore Neto te sistemit bankar

Gjate muajit Korrik 2005, sistemi bankar ka shenuar rritje te mjeteve valutore neto, ne rreth 217.9 milione dollare krahasuar me te njejten periudhe te nje viti me pare, duke rezultuar me ritme rritjeje me te ulta ne krahasim me periudhat e kaluara.

Kjo rritje ka ardhur si pasoje e rritjes se mjeteve valutore neto te bankave te nivelit te dyte me rreth 80.4 milione usd, nderkohe qe mjetet valutore neto te Bankes se Shqiperise, jane rritur me 137.5 milione dollare.

Ne muajin korrik sistemi bankar rezulton me nje rritje prej 17.5 milionë dollaresh ne mjetet valutore neto, krahasuar me nje muaj me pare. Kontributin kryesor ne kete rritje e kane bankat e nivelit te dyte me nje rritje mujore prej 13.3 milion usd . Kjo rritje eshte ndikuar edhe nga rritja e flukseve hyrese te valutes se huaj gjate kesaj periudhe, duke ndikuar ne rritjen e depozitave ne valute. Ashtu si depozitat edhe kredite ne valute kanë shenuar rritje, por niveli i depozitimit në valute ka qenë me i larte duke krijuar mundesi per rritjen e mjeteve valutore neto te bankave të nivelit të dyte.

Banka e Shqiperisë ka rritur rezervën valutore neto me 4.2 milionë usd, duke arritur ne 1,199 milion usd . Kjo ka ardhur nga rritja e depozitave ne bankat e huaja si dhe nga ulja në zerin e detyrimeve ndaj FMN-së.

Kredia per ekonomine

Teprica e kredise per ekonomine ne fund te muajit korrik 2005 arriti ne 97.7 miliarde leke. Rritja e teprices së kredise krahasuar me nje vit me pare shenoi vleren 37.8 miliardë leke, me nje rritje prej rreth 63 për qind. Krahasuar me nje muaj me pare kjo shenoi nje rritje te lehte prej 1.8 miliarde leke. Kredia ne leke, kahasar me nje muaj me pare, u rrit me 685 milion leke, duke arritur ne rreth 22.1 miliarde leke. Kontributi i saj ndaj rritjes vjetore të kredisë total nga 32 për qind që ishte në muajin qershor, arriti në 35 për qind.

Gjatë muajit korrik rritja e kredisë në lekë mendohet të ketë marrë shtytje nga ecuria pozitive e kredisë për individet.

Nga struktura e teprices se kredise sipas afateve verehet nje rritje e pesches se kredive afatgjata, te cilat arriten ne 33.8 perqind, nga 33.1 perqind qe ishte nje muaj me pare. Teprica e kredise sipas monedhave vazhdon të mbizoterohet nga kredia në valute, duke perbere 76.8 perqind te totalit te teprices se kredise.

Gjate ketyre viteve te fundit vihet re një angazhim ne rritje i bankave drejt kredise me afat maturimi mbi 1 vit, duke ulur ndjeshëm financimin e ekonomisë me kredi afatshkurtër. Megjithate kjo e fundit krahasuar me nje muaj me pare pesoi nje rritje te lehte ne peshe specifike ndaj totalit ne 34.4 perqind nga 33.7 perqind qe ishte nje muaj me pare.

Hyrja e bankes “Raiffeissen” ne tregun e kredidhenies, i ka nxitur bankat te tregohen me aktive ne tregun e kredise duke shfrytezuar mundesi te reja. Nje rol te rendesishem ne rritjen e vellimit te kredise afatgjate mendohet qe te kete luajtur edhe forcimi i marredhenieve midis bankave dhe klienteve te tyre, bizneseve dhe individeve. Ketyre te fundit po i kushtohet me shume vemendje nga bankat, sikurse konstatohet edhe nga rritja e vazhdueshme e portofolit te kredise per individet.

Forcimi i marrëdhënieve bankë – klientë, po rrit besimin e bankave për të investuar më shumë në aktivitetin kreditues, duke rritur rolin e tyre si ndërmjetës financiarë.

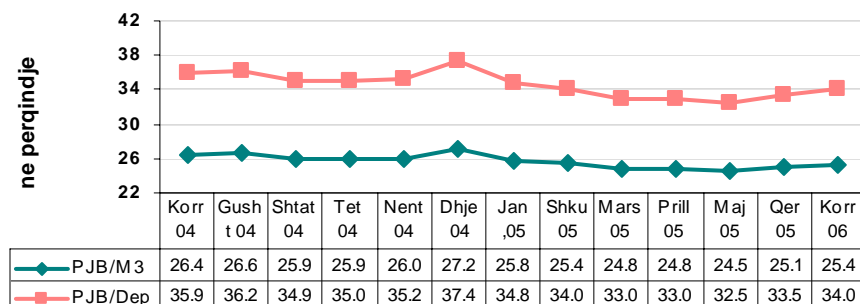
Megjithese sektori i tregtise vazhdon te mbetet mbizoteruese me rreth 19 perqind te totalit te pergjithshem te kredise, gjate kesaj periudhe te 2005 ajo ka shfaqur tendenca renese. Mbeshtetje me e madhe me kredi po i kushtohet sektoreve prodhues dhe blerjen e pasurive te paluajtshme. Nje zhvendosje e tille pasqyron tendencen e bankave per te ofruar produkte te reja, ne pershtatje me kerkesat e bizneseve dhe te individeve.

Oferta e Parasë

Oferta e parasë (e matur me M3), për muajin korrik ka shënuar një rritje prej 0.63 përqind, krahasuar me muajin qershor '05. Kjo oferte kapi shifrën rreth 545 miliardë lekë në fund të muajit korrik. Rritja vjetore e këtij treguesi ishte 11 përqind, duke shënuar një rritje prej 7.50 pikësh përqindjeje kundrejt nivelit të regjistruar në muajin dhjetor. Përshpejtimi i ritmit të rritjes së ofertes monetare i dedikohet rritjes me të lartë të depozitave në valute.

Niveli i parase jashtë bankave është rritur me 0.2 miliardë leke në krahasim me muajin dhjetor 2004. Rritja vjetore e këtij treguesi ishte 11 përqind. Rritja e theksuar e këtij treguesi gjatë muajit korrik është favorizuar kryesisht nga faktore me ndikim të përkohshëm si, rimbursimi i kreditorëve të firmave piramidale, përqendrimi i kërkesës për para të qeverisë në periudhën e zgjedhjeve, dhe rritja e lartë e kredisë për ekonominë në lekë në muajin korrik.

Raporte të parase jashtë bankave

Raporti i parase jashtë bankave ndaj ofertes monetare, në fund të muajit korrik arriti në 25.4 përqind duke shënuar një rritje prej 0.4 përqind në krahasim me muajin qershor.

Raporti i parase jashtë bankave me depozitat në muajin korrik arriten shifrën prej 34 përqind duke pësuar një rritje mujor prej 0.5 përqind.

Depozitat në lekë si përberesi kryesor i ofertes monetare, dhe depozitat në valute të huaja, mbeten pothuajse të pandryshuara në krahasim me një muaj më parë me një rritje të lehtë që përkatësisht me 0.2 përqind. Norma vjetore e rritjes së depozitave në valute në fund të muajit korrik arriti në 26 përqind nga 17 përqind që ishte në fund të muajit dhjetor. Kjo ecuri e depozitave në valute ka pasqyruar rritjen e efektit vjetor të kursit të këmbimit të lekut gjatë periudhës janar – korrik.

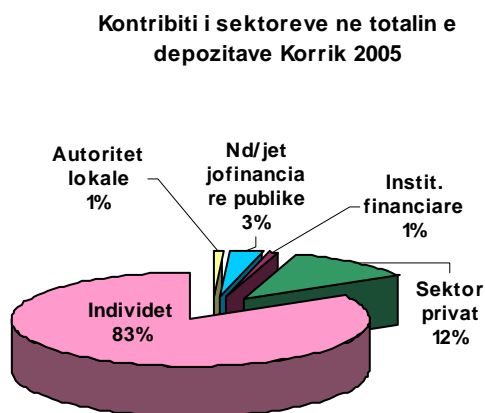
Rritja e ofertes së parase prej 3.4 miliard leke është ndikuar në masën më të madhe nga rritja e parase jashtë bankave me 2.5 miliard leke. Rënia e normave reale të interesit në nivelet minimale historike, nuk duket të ketë ndikuar në rritjen e këtij treguesi përtej efekteve të njohura sezonale.

Depozitat sipas Burimeve

Kjo tabelë tregon përbërjen e depozitave të cilat kontribuojnë në përkufizimet e ndryshme të ofertës së parasë (Tabela 15) sipas llojit të depozituesve.

Një shqyrtim i tabelës tregon se gjatë muajit korrik 2005:

- Sektori i individeve, zuri nivelin më të lartë të depozitave pa afat në lekë me 49 përqind, ndjekur nga sektori privat me 30 përqind dhe nga ndermarjet jofinanciare publike me 15.3 përqind.
- Individet si edhe sektori privat ishin gjithashtu burimi më i rëndësishëm i depozitave pa afat në monedhe të huaja, përkatesisht me rreth 47 përqind dhe 40.7 përqind.
- Familjarët ishin dukshëm burimi më i rëndësishëm i depozitave me afat në lekë (96.3 përqind e totalit) dhe depozitave me afat në monedhe të huaja (me 88 përqind e totalit të depozitave;
- Në përgjithësi, familjarët përbëjnë pjesën më të madhe (rreth 83.4 përqind) të depozitave totale prej 406.9 miliardë lekësh në muajin korrik 2005. Ata ndiqen nga sektori privat (12 përqind), ndërrmarjet publike jo-financiare (3.3 përqind) dhe autoritetet lokale (0.7 përqind). Institucionet financiare kontribuan me 0.60 përqind në totalin e depozitave.

- Gjatë muajit korrik 2005, krahasuar me një muaj më parë, niveli i përgjithshëm i depozitave u rrit me 0.90 miliardë lekë, si rezultat i rritjes së depozitave pa afat në lekë (4.94 miliardë lekë), depozitave me afat në monedhe të huaja (1.91 miliardë lekë) dhe uljes së depozitave pa afat në valute më (-1.6 miliardë lekë) dhe depozitave me afat në lekë (- 4.34 miliardë lekë).

- Depozitat pa afat në lekë të familjeve pesuan një rritje prej rreth 5.2 miliardë lekë, ndërsa depozitat me afat në lekë të familjeve pesuan një rënie prej rreth 4.6 miliardë lekë gjatë muajit korrik.